

Sygn. akt VIII U 1216/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 października 2017 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Mariola Szmajduch
Protokolant:	Katarzyna Stefańczyk

po rozpoznaniu w dniu 18 października 2017 r. w Gliwicach

sprawy A. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania A. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

z dnia 26 maja 2017 r. **nr** (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu A. K. prawo do ponownego obliczenia wysokości emerytury z zastosowaniem wskaźnika wysokości podstawy wymiaru 321,09 % (trzysta dwadzieścia jeden i dziewięć dziesiątych procent) poczynając od 1 maja 2017r.

(-) SSO Mariola Szmajduch

Sygn. akt: VIII U 1216/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 26 maja 2017r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. odmówił ubezpieczonemu A. K. prawa do ponownego ustalenia wysokości emerytury na podstawie art. 110 ustawy z dnia

17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2017r. poz. 1383, ze zm.), bowiem wyliczony obecnie wwpw nie okazał się wyższy od przyjętego przy poprzednim wyliczaniu emerytury.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony wskazał, że nie kwestionuje ustalonych w niej wskaźników wysokości podstawy wymiaru. Nie zgodził się natomiast z dokonaniem przez organ rentowy sprostowaniem wwpw ustalonego w prawomocnej decyzji z 28 października 2016r. W uzasadnieniu wskazał, że dokonana przez ZUS korekta nie jest sprostowaniem błędu pisarskiego, czy też rachunkowego, o którym mowa w art. 113 k.p.a. W istocie jest ona zmianą merytoryczną, bowiem ZUS dokonał doboru zarobków z innych lat niż przyjęte pierwotnie w decyzji z 28 października

2016r. W konsekwencji obecnie, organ rentowy winien zaskarżoną decyzją dokonać wnioskowanego przez niego przeliczenia emerytury na podstawie art. 110 ustawy emerytalnej.

W odpowiedzi na odwołanie, organ rentowy wniósł o jego oddalenie.

W uzasadnieniu podkreślił, że w decyzji z 28 października 2016r., w jej pierwotnym brzmieniu, dokonał omyłki rachunkowej, którą następnie usunął postanowieniem z dnia 26 maja 2017r., gdzie zgodnie z wnioskiem ubezpieczonego z 14 września 2016r. ustalił dla niego najwyższy możliwy do przyjęcia w oparciu o jego zarobki wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury. W związku z tym ustalony obecnie w zaskarżonej decyzji wwpw jest identyczny, jak prawidłowo ustalony w decyzji z 28 października 2016r. i tym samym wnioskowane przeliczenie ubezpieczonemu się nie należy.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony A. K., urodzony (...) od 1 sierpnia 2008r. jest uprawniony do emerytury górniczej na podstawie decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. z dnia 19 września 2008r.

Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury organ rentowy przyjął wynagrodzenia z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniom. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru (wvpw) wyniósł 321,06% i został ograniczony do 250 %.

Do ustalenia wysokości emerytury uwzględniono 29 lat i 2 miesiące okresów składkowych oraz 4 lata i 6 miesięcy okresów nieskładkowych.

Obliczenie podstawy wymiaru świadczenia i jego wysokości nastąpiło przy zastosowaniu kwoty bazowej obowiązującej od marca 2008r., tj. 2.275,37 zł.

Decyzją z 31 sierpnia 2015r., ZUS dokonał przeliczenia emerytury ubezpieczonego na podstawie art. 110a ustawy emerytalnej. Do obliczenia wvpw przyjęto zarobki odwołującego z 20 wybranych przez ubezpieczonego lat kalendarzowych, tj. z lat 1980, 1982, 1984, 1990-1991, 1993, 1998-2011 i obliczono ten wskaźnik na poziomie 250,06%.

Następnie w dniu 14 września 2016r. ubezpieczony zwrócił się do organu rentowego o ponowne przeliczenie emerytury. We wniosku wskazał, że domaga się ponownego ustalenia na podstawie art. 110 ustawy o FUS. Natomiast nie wskazał zarobków, które ZUS winien przyjąć do wyliczenia podstawy wymiaru jego emerytury. Zaznaczył wyłącznie, żeby organ rentowy uwzględnił najkorzystniejszy wariant.

Zalutując ten wniosek decyzją z 28 października 2016r. organ rentowy przeliczył świadczenie ubezpieczonego na podstawie art. 110. Do obliczenia wvpw ZUS przyjął zarobki odwołującego z 20 wybranych lat kalendarzowych, tj. z lat 1983-2002 i 2011 i ustalił wskaźnik wysokości jej podstawy na poziomie 320,93%. Ograniczył go do 250%, nadto zastosował kwotę bazową 3.408,62 zł, tj. w wysokości obowiązującej w marcu 2016r.

W dniu 2 maja 2017r. ubezpieczony po raz kolejny zwrócił się do organu rentowego o ponowne przeliczenie emerytury. We wniosku wskazał, że domaga się ponownego ustalenia na podstawie art. 110 ustawy o FUS. Natomiast podobnie jak przy poprzednim wniosku, nie wskazał zarobków, które ZUS winien przyjąć do wyliczenia podstawy wymiaru jego emerytury. Zaznaczył wyłącznie, żeby organ rentowy uwzględnił najkorzystniejszy wariant.

W toku postępowania rozpoznającego ten wniosek, organ rentowy postanowieniem z 26 maja 2017r. sprostował prawomocną decyzję z 28 października 2016r. w ten sposób, że w miejsce przyjętego w tej decyzji wvpw 320,93%, wpisał ten wskaźnik na poziomie 321,09%. Z treści uzasadnienia tego postanowienia wynika, że organ rentowy stwierdził w decyzji z 28 października 2016r. błąd rachunkowy polegający na przyjęciu do wyliczeń wvpw, zarobków odwołującego z lat 1983 – 2011, gdy tym czasem należało przyjąć zarobki z lat 1983 – 2009, które pozwalały na wyliczenie wvpw na wyższym poziomie niż przyjęty w tej decyzji.

W dniu 26 maja 2017r. ZUS wydał również zaskarżoną decyzję odmowną.

W decyzji tej dokonał symulacyjnego wyliczenia. W szczególności do ustalenia podstawy wymiaru emerytury organ rentowy przyjął wynagrodzenie z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniom, tj. z lat 1983-1999, 2001-2002 i 2009, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 321,09%.

Powyższy stan faktyczny jest w zasadzie bezsporny i wynika wprost z akt organu rentowego.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

Sposób wyliczenia emerytury zawiera art. 15 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2017r., poz. 1383 ze zm.).

Zgodnie z ust. 1 tego przepisu podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę lub rentę, z uwzględnieniem ust. 6 i art. 176.

W myśl ust. 6 na wniosek ubezpieczonego podstawę wymiaru emerytury lub renty może stanowić ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu.

A. K. miał przyznaną emeryturę od 1 sierpnia 2008r. Wniosek ubezpieczonego, w konsekwencji którego została wydana zaskarżona decyzja nie dotyczył przyznania nowego świadczenia a przeliczenia wysokości pobieranej emerytury.

Sposób przeliczenia wysokości pobieranego świadczenia, określają przepisy art. 110 omawianej ustawy.

Zgodnie z treścią art. 110 ust. 1 ustawy wysokość emerytury lub renty oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art. 15, z uwzględnieniem ust. 3, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego przypadającą w całości lub w części po przyznaniu świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest wyższy od poprzednio obliczonego.

Zgodnie z ust. 2 warunek posiadania wyższego wskaźnika wysokości podstawy wymiaru nie jest wymagany od emeryta lub rencisty, który od dnia ustalenia prawa do świadczenia do dnia zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie świadczenia, w myśl ust. 1, nie pobrał świadczenia wskutek zawieszenia prawa do emerytury lub renty lub okres wymagany do ustalenia podstawy przypada w całości po przyznaniu prawa do świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wynosi co najmniej 130 %.

W myśl ust. 3 okres ostatnich 20 lat kalendarzowych, o których mowa w art. 15 ust. 1, obejmuje okres przypadający bezpośrednio przed rokiem, w którym zgłoszono wniosek o ponowne ustalenie wysokości świadczenia, z uwzględnieniem art. 176.

Ubezpieczony, składając w dniu 14 września 2016r. wniosek, domagał się przeliczenia świadczenia na podstawie powołanego wyżej art. 110. We wniosku nie dokonał on wyboru lat, z których organ rentowy winien przyjąć jego zarobki do przeliczenia jego emerytury. Zaznaczył jedynie, że domaga się przyjęcia przez ZUS najkorzystniejszego wariantu. Tym samym organ rentowy przyjął wariant zarobków z 20 lat kalendarzowych z całego okresu ubezpieczenia i przyjął do wyliczeń lata 1983-2002 i 2011, z których wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 320,93% i decyzją z 28 października 2016r. dokonał wnioskowanego przez

odwołującego przeliczenia. Po doręczeniu tej decyzji, ubezpieczony się od niej nie odwołał. W związku z powyższym decyzja ta stała się prawomocna.

W dalszej kolejności odwołujący w dniu 2 maja 2017r. wystąpił do organu rentowego o przeliczenie emerytury na podstawie art. 110 ustawy o FUS. Również i w tym wniosku zaznaczył jedynie, że domaga się przyjęcia przez ZUS najkorzystniejszego wariantu. W związku z powyższym organ rentowy dokonał symulacyjnego wyliczenia. M. do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjął wynagrodzenie ubezpieczonego z 20 lat kalendarzowych, tj. za lata 1983-1999, 2001-2002 i 2009 wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 321,09%. Niezależnie od powyższego w tym samym dniu ZUS wydał postanowienie, mocą którego dokonał sprostowania w decyzji z 28 października 2016r. oczywistej omyłki rachunkowej. Sprostowanie polegało na zmianie wppw do poziomu 321,09%. W związku z czym ustalony w zaskarżonej decyzji wppw okazał się taki sam jak przyjęty dotychczas, tj. w sprostowanej decyzji z 28 października 2016r. i tym samym w decyzji z 26 maja 2017r. ZUS odmówił ubezpieczonemu prawa do wnioskowanego przeliczenia.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie, wobec niekwestionowanego przez strony stanu faktycznego, było ostatecznie ustalenie, czy organ rentowy postanowieniem z 26 maja 2017r. mógł dokonać przyjętego przez siebie sprostowania.

Zgodnie z art. 113 § 1 k.p.a., w zw. z art. 83a, ust. 2 ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz. U. z 2017r., poz. 1778, ze zm.) organ administracji publicznej może z urzędu lub na żądanie strony prostować w drodze postanowienia błędy pisarskie i rachunkowe oraz inne oczywiste omyłki w wydanych przez ten organ decyzjach.

W ocenie Sądu taka sytuacja nie miała miejsca w przedmiotowej sprawie, gdyż organ rentowy w istocie omawianym postanowieniem nie dokonał wyłącznie sprostowania oczywistej omyłki rachunkowej. Jak wynika z uzasadnienia tego postanowienia dokonał on doboru odmiennych lat, niż w prostowanej decyzji, tak aby uzyskać założony przez siebie wskaźnik wysokości podstawy wymiaru, w wysokości ustalonej również w zaskarżonej decyzji, niejako dopasowując swoje założenia do zamierzonego celu. Faktycznie więc organ rentowy w postanowieniu z dnia 26 maja 2017r. dokonał korekty merytorycznej prawomocnej decyzji.

Zgodnie z art. 113 § 1 k.p.a. sprostowaniu podlegają jedynie błędy pisarskie i rachunkowe oraz inne oczywiste omyłki popełnione w decyzjach wydanych przez organ administracji. Sprostowanie decyzji - czy to z urzędu, czy to na wniosek - nie może wykraczać poza granice określone tym przepisem, albowiem określona nim klasyfikacja wad decyzji podlegających sprostowaniu, których cechą jest ich oczywistość wynikająca z natury samego błędu - jest wyczerpująca. Sprostowanie decyzji na podstawie art. 113 § 1 k.p.a. nie może prowadzić do merytorycznej zmiany orzeczenia. Zwłaszcza zaś wówczas, gdy osią sporu prawnego jest spór o wykładnię i właściwe zastosowanie przepisów prawa stanowiących podstawę wydania decyzji, której sprostowania żąda strona (vide Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 5 lipca 2017r. (...) LEX nr 2325012).

Nie jest dopuszczalne sprostowanie decyzji w trybie art. 113 § 1 k.p.a., które prowadziłoby do ponownego rozstrzygnięcia sprawy, odmiennego od pierwotnego, a przedmiot sprostowania oczywistego błędu (oczywistej omyłki) nie może odnosić się, ani do elementów stanu faktycznego sprawy, jako pierwotnie błędnie (mylnie) wskazanych, ani też do podstawy prawnej decyzji, czy też zastosowanego przepisu prawa, jako pierwotnie błędnie (mylnie) wskazanych. Sprostowaniu nie mogą podlegać błędy i omyłki istotne - a więc błędy i omyłki nieposiadające cechy oczywistości w przedstawionym powyżej rozumieniu tego pojęcia - których dopuszczono się w stosowaniu prawa, a więc co do ustalenia prawa obowiązującego, stanu faktycznego i jego kwalifikacji prawnej oraz ustalenia konsekwencji prawnych zastosowania określonej normy prawnej (porównaj Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 5 lipca 2017r. (...) LEX nr 2320776).

Mając na uwadze powyższe rozważania, należało uznać że po złożeniu przez ubezpieczonego wniosku z 2 maja 2017r., organ rentowy nie był uprawniony do merytorycznej zmiany prawomocnej decyzji z 28 października 2016r. Tym samym ustalony w tej decyzji wppw, w dalszym ciągu wynosi 320,93%. W konsekwencji zaś wyliczony w zaskarżonej

decyzji wskaźnik na poziomie 321,09% jest od niego wyższy i w związku z tym ubezpieczony spełnił przesłankę do przeliczenia jego emerytury, w zaskarżonej decyzji, na podstawie art. 110 ustawy emerytalnej.

Z tych też względów, Sąd – na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. – orzekł jak w sentencji.

(-) SSO Mariola Szmajduch